



Verksamhetsberättelse 2022

ALLMÄNT

2022 summeras med blandade känslor. En försiktig optimism kring tillbakadragna restriktioner efter covid blandades med förskräckelse över krig i vårt närområde, och den kraftiga prisökning som på bred front följde i kölvattnet av det. Höstens val gav oss också en regering vars politik knappast förbättrar förutsättningarna för de frågor som är viktiga för besöksnäringens utvecklingen i stort eller naturturismen specifikt. Sammantaget har året inneburit att omvärldsläget gör situationen för svensk natur- och ekoturism fortsatt osäker, på såväl kort som lite längre sikt.

PERSONAL & ORGANISATION

Trots en skakig omvärld har föreningens verksamhet under året genomgått stora förändringar i positiv riktning. Ett antal beviljade projektansökningar har gjort att personalstyrkan ökat till 10 personer, där de flesta arbetat med tidsbegränsade uppdrag och / eller på deltid.

Inom den ordinarie personalstyrkan hade Joakim Hermanson tjänstledigt 1 maj - 31 oktober för att på grund av pandemirelaterade effekter fokusera på sin egen verksamhet. Under tiden vikarierade tidigare ordförande Camilla Jönsson som generalsekreterare, och IngMarie Junler tog över posten som föreningens ordförande. Pär Innala, märkningsansvarig för Nature's Best gick på föräldraledighet och återkommer i tjänst 1 maj 2023. Niklas Wede har under tiden vikarierat på Pärs plats.

EKONOMI

Årets bokslut visar ett relativt kraftigt minusresultat, som också skiljer sig mot den budget styrelsen lade fram på föregående årsmöte. Det finns två huvudsakliga anledningar till det.

1. Vi fick en projektansökan med stöd från Tillväxtverket beviljad under våren, som innebar 25% egen finansiering. Ett projekt som vi kunde ta på oss att driva tack vare den starka ekonomi, och det egna kapital föreningen förfogade över, och som på sikt kommer att vara värdefullt för föreningens verksamhet och framtid.
2. Ytterligare ett projekt, med stöd från Jordbruksverket, beviljades under våren. Med en uppstart av två för föreningen stora projekt gick väldigt mycket energi och fokus åt till personalrekrytering, uppstart och projektsamordning. Något som gjorde att den ordinarie verksamheten fick stå tillbaka och intäkterna från den blev lägre än förväntat.

Minusresultatet täcks av det egna kapitalet och även om det projektfokus vi haft under året på kort sikt varit en ekonomisk belastning är vi övertygade om att den verksamhet projekten möjliggör för oss att bedriva kommer att vara av stor positiv betydelse för föreningen på längre sikt. De två projekten har en total sammanlagd budget på c:a 7,5 miljoner kronor.

MEDLEMMAR

Efter åren av pandemi har medlemsantalet sakta sjunkit och vid årsskiftet hade föreningen drygt 310 företag, föreningar, stödmedlemmar och partners. En förändring som gjorts under året är att övergå till medlemskap som tidsmässigt löper på ett år från tecknandet snarare än kalenderårsvis. Medlemskapet förnyas numera också per automatik om det inte sägs upp.

FORUM FÖR NATURTURISM:

Den 7:e upplagan av Forum för Naturturism genomfördes i november i Lycksele, Västerbotten, med temat Social hållbarhet på landsbygden. Destinationsvärd var Region Västerbotten, och arrangemanget möjliggjordes genom finansiellt stöd av destinationsvärden och Tillväxtverket. Mötet arrangerades liksom året innan som ett tvådagars "digifysiskt" hybridevenemang med drygt 130 deltagare (varv c:a 80 fysiskt) på plats och digitalt. Inför arrangemanget deltog också drygt 100 företag i de digitala "Pepp & Prepp-webinarier" som föreningen arrangerade, där kunskap relaterad till Forums huvudtema spreds.

KONSULTATION

Den konsultation och försäljning av kompetens till externa parter som under föregående år varit en allt viktigare del av föreningens verksamhet har under 2022 avstannat på grund av det extremt stora fokus som varit på uppstarten av de två stora projekten NAV (finansierat av Jordbruksverket) och HAN (finansierat av Tillväxtverket). Projektens innehåll är dock grundläggande för att återigen kunna växla upp arbetet med försäljning av kompetens till en ny nivå, som kan spela en än större roll för föreningen.

PÅVERKANSARBETE

Också under 2022 har vi efter bästa förmåga fortsatt att göra vår röst hörd. Sett i backspegeln tycker vi att våra kontaktytor blivit större, liksom viljan att lyssna på vad vi säger och tycker. Vi möts av färre stängda dörrar och blir oftare inbjudna till att uttrycka våra åsikter i olika frågor.

Vår storlek och våra knappa resurser gör att vi fortfarande lider brist på systematik i vårt påverkansarbete, men på vissa områden har vi en god kontinuitet. Det gäller kanske främst i skogsfrågor, där vi har fortsatt att representeras av Jessica Sannö, som med ett stort engagemang arbetar med frågor rörande mångbruk av skogen och i utbildningsfrågor, där vi har fortsatt att representeras av Anders Johansson, som medverkar i Skolverkets programråd.

KOMMUNIKATION

Våra projektstarter en bit in på 2022 har gett oss möjligheten att förstärka organisationen med en (och tidvis två) kommunikatörer. Ulrica Dahlqvist och Lotta Ihse har mångfaldigt vår

kommunikation mot medlemmar, partners och allmänhet genom ett tätare flöde av nyhetsbrev, och inlägg på hemsida och sociala medier.

STRATEGISKA PARTNERSKAP

Vårt uppdrag som driftsorganisation för Certifieringen av naturguider upphörde i sin ursprungliga form vid halvårsskiftet 2022, då föreningens avtal med den dåvarande finansiären Lärande i Sverige löpte ut. Med mycket arbete från föreningens sida flyttade certifieringens huvudmannaskap från den ideella föreningen FUN till Naturturismens Yrkesnämnd, och med projektfinansiering från Tillväxtverket fortsatte föreningens arbete som driftsorganisation för certifieringen samtidigt med arbetet att förankra den nya huvudmannen. Ett 100-tal certifierade naturguider finns nu spridda över hela landet.

De enskilda händelser som i störst grad påverkat föreningens verksamhet under året var de projektansökningar som beviljades under våren. Det har, på gott och ont, gjort att vårt projektfokus varit större än kanske någonsin tidigare. De projekt vi hanterat under året har varit:

- **Hållbar ekoturism i praktiken (HEP).** Det projekt som startade i november 2019, med Pär Innala som projektledare, och i partnerskap med Region Västerbotten Turism, med finansiering av Jordbruksverket, avslutades och slutredovisades under våren.
- **Forum för naturturism.** Också 2022 års Forum utvidgades till att i projektform utvecklas och genomföras med stöd av Tillväxtverket. Precis som året innan leddes projektet av Cecilia Henriksson och slutredovisades den sista november.
- **Hållbara aktörer i svensk naturturism (HAN).** Projektet beviljades stöd av Tillväxtverket den 30 mars och pågår till den 31 oktober 2023, med en projektbudget på 2,5 miljoner kronor, varav 25% är egen finansiering. Målsättningen med projektet är att kartlägga och skapa en faktamässig nulägesbild av svensk naturturism, samt att utveckla verktyg som mäter branschens förflyttning utifrån hållbarhetsbegreppets olika dimensioner.
- **Naturturismföretagen som nationellt nav för hållbar turism i svensk natur (NAV).** Projektet vars ansökan länge låg hos Jordbruksverket beviljades stöd i mitten av maj och pågår till 31 mars 2025 med en projektbudget på knappt 5 miljoner kronor. Syftet med projektet är att genom en rad olika insatser stärka föreningens roll som nationellt nav i utvecklingen av svensk naturturism.

Sammantaget har de projekt vi drivit, avslutat och startat upp tagit mycket av föreningens fokus under 2022. Det har på kort sikt inneburit ett tapp på vissa av våra ordinarie fokusområden, men ger oss chansen att utveckla verksamheten på ett sätt som vi annars inte hade haft möjlighet till, och som på längre sikt förhoppningsvis kommer att vara mycket betydelsefullt.

NATURE'S BEST

Den vändpunkt för intresset för Nature's Best vi såg under 2021, efter det omfattande "reoveringsarbete" märkningen genomgått, har under 2022 följts av insikten att många företag har problem att ta sig igenom märkningsprocessen. Vidareutvecklingen av Nature's Best har därför

fokuserat på att hitta en systematik för att få "rätt" företag in i ansökningsprocessen, och att hitta ett format för att bättre lotsa dem igenom den och få ut fler märkta företag i slutändan.

Som en del av projektet HAN har också arbetet med att skapa ett SMS-system (Sustainability Management System) för märkningen startat. Slutsatsen av våra ansträngningar att få Nature's Best kopplat till GSTC är att det är den pusselbiten som saknas. Att få den på plats och åstadkomma ett godkännande som en internationellt erkänd hållbarhetsmärkning är förmodligen den enskilt viktigaste åtgärden för Nature's Best's framtid.

NATURTURISMFÖRETAGEN · Storgatan 9 · 972 38 LULEÅ
info@naturturismforetagen.se • www.naturturismforetagen.se